

MÜASİR MƏKTƏBDƏ FİZİKANIN TƏDRİSİNDƏ YENİ YANAŞMALAR VƏ METODLAR

Babayeva H.R., Qarayev E.S.

Bakı Dövlət Universiteti

amidovah@gmail.com

Bugünkü sürətlə dəyişən dünyada, tələbələrin idrak fəaliyyətini inkişaf etdirmək, idrak prosesinə marağı formalaşdırmaq, asan metodlarla məlumatlar axtarmaq, mənimsəmək və təbiiq etmək yollarına maraq yaratmaq xüsusilə vacibdir.

Müasir tədris, məktəblərdə şagirdlərin fənlərin öyrənilməsinə marağın azalması problemi ilə üzləşirlər. Müəllimin qarşısında, xüsusən fizika kursunu öyrənməyin ilkin mərhələsində mövzunun mürəkkəbliyi ilə şagirdləri qorxutmaq, maraq oyatmaq vəzifəsi durur. Müasirləşmə istiqamətləri üzrə müxtəlif müasir pedaqoji texnologiyalarla tanış olaraq, şagirdlərin fəaliyyətinin aktivləşdi-rilməsi əsasında müxtəlif texnologiyalar axtarılmalıdır.

Məktəblərdə kompüter və internetin olması, tədris prosesinə yeni pedaqoji texnologiyaların tətbiqinə öz töhfəsini verir. Keçilən dərslərin effektivliyini artırmaq üçün innovativ texnologiyalardan istifadə etmək lazımdır. İnformasiya texnologiyaları dərslərin informasiya məzmununu, tədrisin səmərəliliyini artırır, dərslərin dinamizm və ifadəliliyi verir. Belə ki, aşağıdakı müasir təhsil texnologiyalarından istifadə edərək, təlim prosesini rəşional təşkil etməyə və yaxşı nəticələr əldə etməyə imkan verir: - problemlə təlim; informasiya və kommunikasiya texnologiyaları; tədqiqat və dizayn fəaliyyəti; interaktiv öyrənmə; yaradıcı problemlərin həlli.

Ənənəvi təhsil, bir qayda olaraq, tələbələrə bilik sistemi verir və yaddaşı inkişaf etdirir, lakin tərəkürün, müstəqil fəaliyyət bacarıqlarının inkişafına az yönəldilmişdir.

Bu çatışmazlıqları problemlə təlim aradan qaldırır, şagirdlərin zehni fəaliyyətini aktivləşdirir, idrak marağı formalaşdırır. Yeni materialın izahı prosesində ən çox uyğunsuzluq və tərəkürüblü vəziyyətlərdən istifadə etmək məqsəduyğun sayılmalıdır.

Fizika kursunun müxtəlif bölmələrində problem yönümlü tapşırıqları toplamaq, ümumiləşdirmək və sistemləşdirmək lazımdır. Problemlə təlim elementlərindən istifadə etmək, dərslərdə şagirdlərin yaradıcı zehni fəaliyyəti üçün şərait yaratmağa imkan verir. Böyük miqdarda tədris materialını ağılsızcasına əzbərləməyə ehtiyac yoxdur. Verilən tapşırıqları evdə hazırlamağa az vaxt sərf olunur, çünki bu metodlarla tədris materialının əsas hissəsi sinifdə öyrənilir. Şagirdlərin sinifdə idrak fəallığının dərəcəsi, müəllimin dərslərdə hansı üsullardan istifadə etməsindən asılıdır. Problemlə təlim, fizika dərslərində şagirdlərin təhsil və idrak sərıştəsinin motivasiya komponentinin meydana çıxmasını təmin edən ən mühüm pedaqoji texnologiyalardan biri kimi çıxış edir. Fizika dərslərində kompüter texnologiyaları, əsasən aşağıdakıları

əhatə edir: - tədris materialının öyrənilməsində multimedia texnologiyalarından istifadəni; şagirdlərin və müəllimlərin gündəlik təlim-tərbiyə işləri üçün bir vasitə kimi kompüterlərdən intensiv istifadə; fizikanın tədrisinin məzmununun dəyişdirilməsi; fizika ilə digər fənlər arasında fənlərarası əlaqələrin həyata keçirilməsi; şagirdlərə problemlərin həlli metodunu öyrətmək; elektron cədvəllərdən istifadə etmək; virtual seminarların və laboratoriya işlərinin aparılması; müəllimlərin tədrisin yeni metodları və təşkilati formaları ilə işləməyə hazırlanması və s. Yeni təhsil texnologiyalarının - tədris prosesinə tətbiqi tədris metodlarını dəyişdirir, ənənəvi metodlar, üsullar və metodlarla yanaşı, fiziki proseslərin modelləşdirilməsindən, animasiyalardan, fərdi kompüterdən istifadə etməyə imkan verir ki, bu da vizual görüntülərin yaradılmasına kömək edir.

Ədəbiyyat:

1. Шамаева В.И. Современные информационные технологии на уроках физики. [Электронный ресурс], 2018.
2. Голиш Л.В. Современные технологии обучения: Ташкент, Институт развития ССПО, 2001.